

Soorten gevaar - Opmerkingen en tips

Fysische gevaren

Een mengsel kan andere gevaren opleveren dan de afzonderlijke bestanddelen. Zo kan een mengsel van een ontvlambare en een oxiderende stof explosief zijn. In de praktijk kunnen de gevaren van mengsels op de volgende manieren worden ingedeeld:

1. Zoek de testgegevens waarop de transportindeling is gebaseerd en bepaal aan de hand daarvan de CLP-indeling.
2. Zoek gegevens uit betrouwbare bronnen en gebruik die.
3. Doe de vereiste tests.

Wat betreft optie 1 geldt dat er voor de transportindeling een hiërarchie van gevaren bestaat, waarbij een ernstiger gevaar in de plaats kan komen van een minder ernstig gevaar. Dat geldt niet voor de CLP, hoewel er situaties zijn waar dat wel het geval is: zo moet een mogelijk explosieve stof of dito mengsel natuurlijk niet op ontvlambaarheid worden getest. Over het algemeen zijn er actuele testgegevens nodig en is de transportindeling niet toereikend.

Optie 2 is uitsluitend van toepassing op enkelvoudige fysische gevaren als ontvlambaarheid van vloeistoffen. Wanneer in een betrouwbare gegevensbron een vlampunt wordt vermeld, mag u dat gebruiken, maar voor mengsels is dit zelden beschikbaar.

Wat betreft optie 3 vindt u in de Richtsnoer voor de toepassing van de CLP-criteria de benodigde informatie.

Wanneer u met het oog op de indeling nieuwe tests laat verrichten, moeten deze worden uitgevoerd conform een relevant erkend kwaliteitssysteem (bijv. GLP) of door laboratoria die aan een relevante erkende norm (bijv. ISO 17025) voldoen. Zie de vraagbaak op de ECHA-website (CLP Q&A ID 268).

Soorten gevaar - Opmerkingen en tips

Gezondheidsgevaaren

Gezondheidsgegevens die rechtstreeks op een mengsel betrekking hebben, zijn in de praktijk maar zelden beschikbaar. Als er echter wel relevante, betrouwbare en wetenschappelijk onderbouwde informatie aanwezig is, kan deze voor de indeling van grote waarde zijn. Zo kan blijken dat bepaalde mensen overgevoelig voor het mengsel zijn. Sommige fysisch-chemische parameters hebben eveneens invloed op de indeling van gezondheidsgevaaren: voor corrosie en irritatie moet rekening worden gehouden met de pH-waarde van het mengsel en om de aspiratietoxiciteit te bepalen is het wellicht nodig de kinematische viscositeit te meten.

In de meeste gevallen wordt een mengsel ingedeeld aan de hand van de gegevens die over de afzonderlijke stoffen van het mengsel beschikbaar zijn. Voor bepaalde gevaaren, namelijk acute toxiciteit, huidcorrosie/-irritatie en ernstig oogletsel/-irritatie, worden mengsels ingedeeld met behulp van de somtheorie: elk bestanddeel draagt bij aan het gevaar, naar rato van de potentie en concentratie ervan. Wat betreft narcotische werking en irritatie van de luchtwegen moeten de bijdragen van alle stoffen eveneens worden opgeteld, tenzij het tegendeel is bewezen. In de hoofdstukken over gevaaren worden specifieke methoden vermeld om de indeling via somberekening te bepalen (CLP-bijlage I, 3.1.3.6, CLP-bijlage I, 3.2.3.3.4, CLP-bijlage I, 3.3.3.3.4 en CLP-bijlage I, 3.8.3.4.5).

In de CLP-verordening zijn de meeste berekeningen anders dan in de richtlijn gevaarlijke preparaten (DPD) en daarom gelden eerdere conclusies niet. Met name voor acute toxiciteit, huid- en oogirritatie en voortplantingstoxiciteit zijn de concentratiegrenzen in bepaalde gevallen strikter geworden. Een mengsel dat vroeger op grond van de DPD was ingedeeld, zal nu wellicht als een ernstiger gevaar worden aangemerkt. Ook is het mogelijk dat een mengsel dat niet op grond van de DPD is ingedeeld, wel een indeling krijgt op basis van de CLP. U moet dit nauwkeurig controleren.

Soorten gevaar - Opmerkingen en tips

Milieugevaren

De milieugevaren omvatten momenteel uitsluitend de klasse "Gevaar voor het aquatisch milieu". Het intrinsieke gevaar voor aquatische organismen bestaat uit zowel een acuut als chronisch gevaar en de gevarenklasse wordt met inachtneming daarvan onderverdeeld. De indelingscategorieën acuut en chronisch gevaar worden onafhankelijk van elkaar gebruikt.

Informatie over de aquatische toxiciteit van mengsels is gewoonlijk niet voorhanden. Wanneer zulke gegevens echter wel beschikbaar zijn, kunnen ze voor de indeling worden gebruikt. Doorgaans moet de indeling van de bestanddelen als uitgangspunt dienen voor de correcte indeling van het mengsel. Daarbij wordt de methode van de gewogen som gehanteerd, die gebaseerd is op vermenigvuldigingsfactoren (M-factoren). Het concept M-factoren is in het leven geroepen om bij de indeling van mengsels meer gewicht te geven aan zeer giftige stoffen. De M-factoren moeten door fabrikanten, importeurs en downstreamgebruikers worden vastgesteld voor stoffen die als aquatisch acuut 1 en/of aquatisch chronisch 1 zijn ingedeeld (zie hoofdstuk 1.5.2 van het richtsnoer voor de toepassing van de CLP-criteria).

Importeurs of formuleerders hoeven geen nieuwe testgegevens te verkrijgen om het mengsel binnen deze klasse in te delen.

Soorten gevaar - Opmerkingen en tips

Gevaar voor de ozonlaag

Bevat een mengsel 0,1% van een stof die gevaarlijk is voor de ozonlaag, dan dient het mengsel als zodanig te worden ingedeeld.

Uit de DPD overgenomen eigenschappen, met EUH-aanduidingen

Bepaalde fysische en gezondheidseigenschappen die niet in het mondiaal geharmoniseerd systeem (GHS) voorkwamen, zijn vanuit de DPD naar de CLP overgeheveld. Deze eigenschappen en de bijbehorende EUH-aanduidingen staan vermeld in bijlage II bij de CLP, DEEL 1: AANVULLENDE GEVARENINFORMATIE. Bij de beoordeling van gevaren mogen deze eigenschappen niet worden vergeten.

